

KELETI ÚJSÁG

Előfizetési árak:
 Egy hónapra . . . 20— korona
 Negyedévre . . . 55— korona
 Évi 100— korona
 Egész évre . . . 180— korona
 Egyes szám ára 80 fillér

Politikai napilap

Felolvasó szerkesztő: ZÁGONI ISTVÁN

Megjelenik minden reggel
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 I. Egyetem-utca 3. szám.
 Telefonszám 631
 Kézírtmányaink utánnyomtatással

Párisban diadalünnepet ülnek

A fegyverszünet évfordulóján — Japán az oroszokkal kötött szövetséget — A németek a tengerészeti követelések ellen

Brazília is ratifikált

Bukarest, nov. 13

Lyonból jelentik: Rio de Janeiroból érkezett távirat tudatja, hogy a brazíliai képviselőház ratifikálta a versaillesi békeszerződést.

Konferenciára ültek össze a jogászok

Páris, nov. 13

A nemzetközi jogáskongresszus megtartotta első ülését Párisban M. Léon Bourgeois elnöke alatt, ki nagy beszédben üdvözölte a kongresszuson megjelenteket.

— Önök — mondta — tevékenységük egyik főfeladatának az egyetemes közvélemény nevelését tekintik.

Amerika feltételt szab a ratifikálás előtt

Bukarest, nov. 13

A „Torca” jelenti Lyonból: Az amerikai szenátus 50 szavazattal 35 ellen elfogadta a külügyi bizottságnak azt a javaslatát, melyet a versaillesi békeszerződés ratifikálásának feltételként kívánt kimondatni a szenátussal.

A cseh nemzetgyűlés ratifikálta a békeszerződéseket

Bukarest, nov. 13

Prágából jelentik: A nemzetgyűlés a bizottsági javaslatok alapján egyhangú határozattal ratifikálta az osztrák és német békeszerződéseket. A szavazás eredményét élénken megtapsolták. Az előadói megokolás rámutatott az ügy sürgősségére, hogy mielőbb felvehessék a kezeskedelmi összekötéseket. — Sürgős volt azért is, mivel Beres miniszternek vissza kell indulnia Párisba és Londonba, ahol tárgyalni fog a sürgős pénzügyi kérdésekről.

A fehér oroszok Japánnal kötöttek szövetséget

Bukarest, nov. 13

A „Le Progres” írja: Arhangelszkból jelentik, hogy Japánnal megtörtént a megegyezés. Az „Otcseasztur” című ujság írja: Végre hát nem Kolcsag admirális elismeréséről, vagy el nem ismeréséről van szó, hanem arról, hogy a japán orosz kormány egy határozat szomszédokkal kötött szövetséget.

Hatvan nap alatt kell átadni a német dokkokat

Bukarest, nov. 13

Karnavonból jelentik: A németek már néhány nappal ezelőtt megkapták a ratifikáló jegyzőkönyvet és az ahhoz csatolt póthatározatokat a fegyverszüneti feltételek megszűnése, a scapaflowi flotta elsüllyesztése és több tengeralfutár tönkretétele ügyében. Németországnak hatvan naps haladékot adtak, hogy adja át az antantnak a Königsberg, Villson, Glaudesz, Regensburg és Strassburg könnyű cirkálókat.

Kilencven napon belül pedig át kell adni a már jelzett négyszáz ezer tonna ürtartalmu uszó dokkokat. A jegyzőkönyv még tartalmazza azokat az óvó rendszabályokat is, amelyekben figyelmeztetik Németországot, hogy ha ezeket a feltételeket nem teljesíti, a szövetségesek katonai ellenintézkedéssel fogják megtorolni a feltételek megszegését.

Diadalünnep Párisban

Páris, nov. 13

November 11-ikét, a fegyverszünet évfordulóját tüneményes pompával ünnepelték meg Párisban. Tavaly november 11-én este 9 órakor La Capelle-ben, Raudroy francia falucska mellett a francia Őrség fegyverrel állított meg két autómobil és igazolásra szólította fel a benne ülőket. Az autómobil reflektorának ezüstös fényében két fehér zászlót lengetett az esti szél.

A kenneülök a megvert német hadak parlamentérfjai voltak, akik a fegyverszüneti tárgyalások megindítását kérték a szövetséges hatalmak seregeinek parancsnokságától. Már napok óta várták Foch tábornokában ezt a fehér zászlót, hiszen július 16-ika óta a sok veszedelmet kiállott német hadsereget Foch újabb és újabb tartalékai éjjel-nappal kíméletlenül verték.

November 20-án már jelentették az angol ujságírók, hogy a fegyverszünet előkészítése már megtörtént és ült a teljes diadal, a végső győzelem bekövetkezett. Most Páris ennek emlékére tartja örömmünnepét.

Az utcán a tömegek diadalmasztorban hullámszörnynek, hogy vége a vérontásnak, hogy itt a béke, de főleg, hogy a francia gloire rozsdafoltjait lecsiszolták és régi nagyságában tündöklük újra.

Poincare Angliában

Bukarest, nov. 13

Párisból jelentik: Poincare elnök Cambon és Pelain tábornokok kíséretében Angliába utazott. Az elnököt a békekonferencia valamennyi tagja elkísérte a pályaudvarra. Angliában nagy előkészületeket tesznek az elnök fogadására, ekét ma várják Londonba. Vele együtt érkezik oda Albert belga király is.

**

Bankszindikátus a gyárpar támogatására

A gyáraknak bukaresti hitelre van szükségük — Antant-oroszok áruhitelt nyújtanak — A gyárparosok mintagazdasága

Kolozsvár, nov. 13

(Saj. tud.) Az Erdélyi Gyárparosok Szövetségének kolozsvári csoportja — mint tegnap a „Keleti Újság”-ban jeleztük — választmányi és szakbizottsági ülést tartott a csoport Erzsébet uti irodájában a pénzügyi helyzetből folyó és a gyárparra bénító nehézségek leküzdése tárgyában.

Az ülés tárgysorozatának első pontjaként a pénzügyi szakbizottság tárgyalta le Reiter József szakbizottsági elnök elnöklése alatt, Andrásófszky Dániel, Bocscány László, Bagaméry Károly és Ferenczy Gyula bankigazgatók részvételével a gyárak hitelszükségletének kérdését.

Bukaresti hitei a gyárparnak

A kolozsvári pénzpiac ugyanis abban a helyzetben van, hogy a gyárpar hiteligényeit nem tudja ma teljes mértékben kielégíteni. Az itteni pénzügyi helyzetek tudvalevőleg legnagyobb részben a budapesti pénzügyi helyzetekkel tartottak fenn állandó összeköttetést, úgy, hogy Budapesten csaknem valamennyi pénzügyi intézetnek a jelenben is nagyobb követelése van.

Ami kaphatnána is Budapesttől, azt csak lebecsülten kaphatná, annak pedig az itteni forgalomban, minthogy a lebecsülést beszűkítették, hasznát venni nem tudják.

Két megoldás lebegett a szakbizottság szemében. Az első, a már régebben emlegetett megoldás, egy létszámoló központ volna, ennek azonban legnagyobb akadálya az, hogy az osztrák magyar bankfiókjai el lévén vágyva a döntésetől, üzletképelenek. Ennél életrevalóbbnak látszott Bocscány Lászlónak, a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank igazgatójának az a javaslatja, hogy

nagyobb kolozsvári pénzügyi intézetek a gyárpar hiteligényeinek kielégítése céljából szindikátusba tömörüljenek

és ennek a szindikátusnak a zsidó részével szerezék meg a gyárpar részére szükséges hitelt Bukarestből, részben leiben és részben koronában.

Előbb azonban azt kívánták a bankok, hogy a hitelt igénylő üzemek jelentsék be jelenlegi szükségleteiket, hogy ezeket ismerve meg ehessék a tömörülés irányában a szükséges lépéseket és küldöttüket, esetleg küldöttüket Bukarestbe utbaindithassák, hogy ott felvegyék az igények kielégítését célzó tárgyalások fonalát.

A feltámadt Lengyelországban

Nyoma sincs a hagyományos széthúzásnak — Egyetértés és munka az egész országban — Negyvenmillió a lakosság száma — A legfeljebb erős hadsereg

Varsó, nov. 13

Valami delejes áram tartja össze a tömegek lelkét a végtelen lengyel rónákon. A pártoskodás, a szerte-húzás, a szlachia-rendszer, a „nye pozwolim”-nál tovább nem látó szomorú hírű lengyel politika, a szláv nemtörődomség benne maradtak a sirban, amelyből a fiatal nemzet feltámadt. Öntudatos összefogás jellemzi a Lengyelországot.

Az osztrák, a német, az orosz, a francia, az amerikai hadsereg szerteszórt katorgája egységes, büszke tömeggé egyesült, amely a világháború átélte és eztendeje után ma is lankadatlan kitartással harcol és rajzolja meg Nagy-Lengyelország határait. Ugyenig a politikusok. A lengyel légiók szervezője ma a köztársaság elnöke: Pilszudski. A volt oroszbarát Dmowski, a lengyel békedelegáció vezetője Párisban és Wilsonnak jóbarátja. A mai miniszterelnök, Paderewski és az osztrák excellenciás pénzügyminiszter Bilinski, most karkarba téve dolgoznak a lengyel nemzet függetlenségén, szabadságán és nagyságán. A háromféle legződés, az enbe öltökn át tartó háromféle nevelés, a különböző gazdasági érdekkörökbe való kapcsolódás nem tudtak őket verni a nemzeti öntudat erejébe. — Gaicie, Pozen, Orosz-Lengyelország megölték egymást.

Es mennyi komoly munka rövid pár hónap alatt.

Lengyelország ma Középeurópában fegyverrel, jólszervezett milics hadsereggel rendezik. A parlament egymásután tető alá juttatta a reformot, a munkás törvényeket, a tisztviselői kérdés rendezését, az ipari és kereskedelmi életet biztosító törvényeket. A legcsodálatosabb azonban, hogy — a határain most is dúló harcok ellenére — gazdasági erőt mily tünényesen össze tudta szedni ez a világháború alatt annyit szenvedett és annyira végpusztított ország. Az itari termelés megindult. Élelmiszerek — mondani — bőségben vannak. A kereskedelmi mindenben szabaddá lett és az áresés folyamata lassan megindult. Naftatermékekben, cementben és fában erős kivitel létesült. Az amerikai, a gal és francia tőke bőséges mértékben ajánl-

Mintagazdaság

A bankszakos taly ülése után a választmány együttmaradt Farkas Mózes dr. elnöklése alatt. Az elnök rámutatott, hogy a mezőgazdasági termelés a viszonyok teljes megszilárdulásáig nem fog visszaterüni a háborúelőtti mederbe és így a gyárak élelmezési viszonyai a közeljövőben sem javulhatnak meg annyira, hogy ne kellene gondolkozni egy megoldás felett, mely a gyárpar ellátását függetlenítené a napi élelmezési nehézségektől. — Szükség volna szerinte arra, hogy a gyárparosok közösen egy mintagazdaságot állítsanak be, amelyet intenzíven megművelve, a gyárpar ellátását biztosítani tudják.

A választmány magáéva tette az indítványt és elhatározta, hogy a kormányzótanács támogatását fogják kérni e nagy horderejű lépéshez.

társasági államforma itt erős alapokon nyugszik, mindenki meg van vele elégedve. Pilszudski nagy népszerűséggel rendelkezik a royalista mozgalomra senki se gondol komolyan.

Ez ma nagy vonásokban Lengyelország, amelyről még azt kell tudni, hogy lakosságának létszáma a negyvenmillió felé tart.

Tizezer vagon buza Magyarországnak

Bukarest, nov. 13

A bukaresti lapok írják, hogy Romániából tizezer vagon lisztet szállítanak Magyarországra.

tizezer vagonból ezer vagon Románia már le is szállított. A küldemény többi része most van úton.

Bukarestben tíz nap múlva összeül a parlament

Bukarest, nov. 13

Az „Avantul” írja: A parlament tíz napon belül össze fog ülni. Kormánykörök szerint a parlament fog minden függő kérdésben dönteni.

Most itt az ideje, hogy a parlament a maga tekintélyével döntsön a kérdésekben. A párisi békekonferenciának megadandó választ is majd a parlament fogja meghatározni.

A piaci árak

(Kolozsvár november 13.)

Marhahus eleje kilója	.14—	korona
hátulja	.16—	..
Borjú eleje	.18—	..
háulja	.20—	..
Sertés-hus	.24—28	..
Sertés-borda	.26—	..
Zsirszalonna	.48—	..
Haj	.54—58	..
Birkaleje	.10—	..
háulja	.12—	..
Kacsa (párja)	.70—80	..
Pár jérce	.52—54	..
Tojás (drbja)	.160	..
Vaj	.74—	..
Turó	.34—	..
Szemesbab fehér	.4—450	..
tarka	.7—	..
Káposzta	.5—6	..
Paradicsom kilója	.6—7	..
Paprika drb.	.—40	..
Vöröshagyma kilója	.2—	..
Fokhagyma (2 drb.)	.1—	..
Burgonya rózsa kilója	150—180	..
kifli	.3—4	..
Dió literje	.7—8	..
Buza vékaja	.9—	..
Zab	.30—	..
Rózsa	.70—80	..
Tengeri	.60—65	..

KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDŐK FIGYELMÉBE!

1920 évre szóló

többféle

Előjegyzési block-naptár

készül

ALAPRIADÓ ÉS NYOMDAI MŰINTÉZET
RÉSZVEVŐTÁRSASÁG-nál
KOLOZSVÁR, EGYETEM-UTCA 3. SZ.
Kérjen sürgősen drájdánlatot.

